

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 5 юли 2023 г.
(OR. en)

11492/23

Междуинституционално досие:
2023/0252(COD)

POLCOM 148
SPG 5
CODEC 1290

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 4 юли 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 426 final

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕС) № 978/2012 на
Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за
прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на
Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 426 final.

Приложение: COM(2023) 426 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.7.2023 г.
COM(2023) 426 final

2023/0252 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Европейският съюз (ЕС) предоставя търговски преференции на развиващите се държави¹ чрез Общата схема от преференции (ОСП) от 1971 г. насам. Тя представлява част от неговата обща търговска политика в съответствие с общите разпоредби, уреждащи външната дейност на ЕС².

ОСП е един от ключовите инструменти на ЕС за подпомагане на развиващите се държави да се интегрират в световната икономика чрез търговията, да намалят бедността и да подкрепят устойчивото развитие чрез насърчаване на основните права на човека и трудовите права, опазването на околната среда и доброто управление. ОСП се състои от три режима:

- Стандартен режим на ОСП: за държави с ниски доходи и по-ниски средни доходи се предвижда намаление или пълно премахване на митата за две трети от тарифните линии на ЕС.
- ОСП+: специалният насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление, при който се намаляват тарифите до 0 % за като цяло същите тарифни линии като при стандартния режим на ОСП. Той се предоставя на уязвими държави с ниски и по-ниски средни доходи, които прилагат 27-те международни конвенции, свързани с правата на човека, трудовите права, опазването на околната среда и доброто управление.
- ВОО (инициатива „Всичко освен оръжие“): специалният режим за най-слаборазвитите държави, с който им се предоставя освободен от мита и квоти достъп до пазара на ЕС за всички продукти, с изключение на оръжие и боеприпаси.

Действащата понастоящем схема се основава на Регламент (ЕС) № 978/2012³ и се прилага до 31 декември 2023 г. Ако до тази дата не бъде приет нов регламент, който да замени сегашния регламент, от 1 януари 2024 г. стандартният режим на ОСП и режимът ОСП+ ще престанат да се прилагат. Вследствие на това вносът от развиващите се държави по стандартния режим на ОСП и режима ОСП+ ще подлежи на облагане с митата, предоставяни при третиране като най-облагодетелствана нация (НОН). Вносът от най-слаборазвитите държави обаче ще продължи да бъде обхванат от режима ВОО, за който няма краен срок на прилагане.

¹ Изразът „развиващи се държави“ се използва в съответствие с терминологията на СТО, вж. например въвеждащия текст на Маракешкото споразумение за създаване на СТО („признавайки също така необходимостта от градивни усилия, които да гарантират, че развиващите се страни, и особено най-слаборазвитите от тях, участват в растежа на международната търговия с дял, пропорционален на потребностите на тяхното икономическо развитие,“) и упълномощаващата клауза в ГАТТ („Решението за диференцирано и по-благоприятно третиране, реципрочност и по-пълно участие на развиващите се страни“).

² Договор за Европейския съюз — ДЯЛ V: ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ВЪНШНАТА ДЕЙНОСТ НА СЪЮЗА И СПЕЦИФИЧНИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА НА СИГУРНОСТ - Глава 1: Общи разпоредби относно външната дейност на Съюза — член 21 https://eur-lex.europa.eu/eli/treaty/teu_2008/art_21/oj?locale=bg.

³ Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета (ОВ L 303, 31.10.2012 г., стр. 1).

На 22 септември 2021 г. Европейската комисия прие Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за прилагане на обща схема от тарифни преференции⁴. Новият регламент ще отмени Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета и ще влезе в сила от 1 януари 2024 г. В момента протича обикновената законодателна процедура, но не е приключила и има опасност да не приключи навреме. Необходимо е да се осигури непрекъснатост на работата на схемата и след 31 декември 2023 г. Вследствие на евентуалното прекъсване на ОСП, за целия попадащ в нейния обхват внос би станало приложимо третирането „най-облагодетелствана нация“, освен за вноса от най-слаборазвитите държави, който би попаднал под действието на режима „Всичко освен оръжие“, а това би предизвикало сериозни икономически сътресения за дружествата в ЕС и в държавите бенефициери.

Настоящото предложение се представя с цел да се осигури непрекъснатост, както и достатъчно време за законодателната процедура, която е необходима, за да се удължи прилагането на съществуващите правила и да се избегнат описаните по-горе отрицателни последици. Комисията е на мнение, че новият Регламент за ОСП следва да започне да се прилага възможно най-скоро, като тогава временното удължаване на съществуващата схема следва да приключи. Поради това се предлага действащият понастоящем регламент да бъде запазен без промени и след 31 декември 2023 г., до момента, когато законодателите се договорят за регламента, който ще го замени, и той влезе в сила след подходящ преходен период.

Като се има предвид преобладаващата несигурност по отношение на времето, необходимо за приключването на законодателния процес във връзка с новия Регламент за ОСП, се предлага срокът на прилагане на действащия понастоящем Регламент за ОСП да бъде удължен до 31 декември 2027 г. Това ще осигури достатъчно време за подготовка, договаряне и приемане на регламента, който ще го замени, както и за предизвестяване на икономическите оператори и държавите бенефициери, за да могат да се подготвят за евентуалните промени, без да се създава риск от безсрочно удължаване, което всъщност би запазило статуквото и би забавило необходимите реформи на схемата.

С настоящото предложение се изменя само датата, до която се прилага Регламент (ЕС) № 978/2012

Предложението за удължаване на срока на прилагане на действащия понастоящем Регламент за ОСП не предвижда разходи за бюджета на ЕС. Неговото прилагане също така няма да доведе до загуби на митнически приходи в сравнение със сегашното положение.

⁴ COM(2021) 579: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за прилагане на обща схема от тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) От 1971 г. Общността предоставя търговски преференции на развиващите се държави в рамките на своята Обща схема от преференции.
- (2) В Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета¹ се предвижда схемата от общи тарифни преференции („схемата“) да се прилага до 31 декември 2023 г., с изключение на специалния режим за най-слаборазвитите държави, за които този краен срок не се прилага.
- (3) На 22 септември 2021 г. Европейската комисия прие Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за прилагане на обща схема от тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета². Предложеният регламент следва да влезе в сила на 1 януари 2024 г. В момента протича обикновената законодателна процедура и има опасност тя да не приключи до 31 декември 2023 г. Поради това е необходимо да се предложи да бъде удължен срокът на прилагане на Регламент (ЕС) № 978/2012, за да се осигури непрекъснатост на работата на схемата и след 31 декември 2023 г. до момента, когато бъде приет и започне да се прилага регламент, който ще го замени.
- (4) Удълженият срок на прилагане на сегашния регламент следва да осигури времето, което е необходимо за законодателния процес по приемането на новия регламент. Съответно срокът на прилагане на Регламент (ЕС) № 978/2012 следва да бъде удължен до 31 декември 2027 г. Ако регламентът, основаващ се на Предложение COM(2021)579 на Комисията, започне да се прилага преди тази дата, удълженият срок на прилагане на Регламент (ЕС) № 978/2012 следва да бъде съответно съкратен, като същевременно се осигури адекватен преходен

¹ Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета (ОВ L 303, 31.10.2012 г., стр. 1).

² COM(2021) 579 final.

период. За да се гарантира непрекъснатото прилагане на Регламент (ЕС) № 978/2012, ако настоящият регламент бъде публикуван след 31 декември 2023 г., той следва да се прилага с обратно действие от 1 януари 2024 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В член 43, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 978/2012 годината „2023“ се заменя с годината „2027“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*. Ако настоящият регламент бъде публикуван след 31 декември 2023 г., той се прилага с обратно действие от 1 януари 2024 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА
ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА „ПРИХОДИ“ — ЗА
ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ ПРИХОДНАТА ЧАСТ НА
БЮДЖЕТА

1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО:

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета

2. БЮДЖЕТНИ РЕДОВЕ:

Приходен бюджетен ред (глава/статия/позиция): Статия 120

Вписана в бюджета сума за съответната година: не се прилага

(само в случай на целеви приходи):

Приходите ще бъдат отнесени към следния разходен бюджетен ред (глава/статия/позиция): не се прилага

3. ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ

Предложението няма финансово отражение

Предложението няма финансово отражение върху разходите, но има финансово отражение върху приходите

Предложението има финансово отражение върху целевите приходи

Отражението е следното:

(в милиони евро до един знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред	Отражение върху приходите ³⁴	Период от 12 месеца, започващ на 1.1.2024 г. (ако е приложимо)	2024 г.
/Статия/ 120	<i>Отражение върху собствените ресурси</i>		-2 977,6
Глава/статия/позиция..			

³ Годишните суми се прогнозираат въз основа на формулата или метода, определени в раздел 5. За началната година годишната сума обикновено се изплаща, без да се прилага намаление или пропорционално плащане.

⁴ По отношение на традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта) посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

Положение след действието					
Приходен бюджетен ред	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Глава/статия/позиция..					
Глава/статия/позиция..					

(Само в случай на целеви приходи, при условие че бюджетният ред вече е известен): не се прилага

Разходен бюджетен ред ⁵	Година N	Година N+1
Глава/статия/позиция...		
Глава/статия/позиция...		

Положение след действието					
Разходен бюджетен ред	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Глава/статия/позиция...					
Глава/статия/позиция...					

1. МЕРКИ ЗА БОРБА С ИЗМАМИТЕ

Не се прилага

ДРУГИ ЗАБЕЛЕЖКИ

Със схемата от общи преференции (ОСП) се предоставят, при определени условия, митнически преференции за някои продукти, влизащи в ЕС.

Въз основа на последните налични данни (2019 г.)⁶, тези преференции съгласно предложението регламент относно ОСП представляват загуба на приходи за ЕС в размер на 2 977,6 милиона евро (приложение 1).

Новият регламент ще запази съществуващите преференции. Освен това възможността държавите да загубят обхвата на схемата поради достигането на статус на по-висок

⁵ Да се използва само при необходимост.

⁶ Данните за 2020 г. и 2021 г. са налични, но не са избрани като основа за изчисленията, тъй като тези години се считат за необичайни и непредставителни.

среден доход или подписването на споразумение за свободна търговия с ЕС, би допринесла за намаляване на загубите на приходи.

Общо загубата на приходи би възлязла на 3 970 милиона евро (брутна сума). Като се приспаднат 25-те процента, които остават в държавите членки с цел компенсиране на разходите по събирането, загубата на приходи за бюджета на ЕС би възлязла на 2 978 милиона евро, разпределени между различните режими по следния начин:

В милиони евро	Преф. внос	Загуба на приходи	25 % намаление „разходи на държавите членки за събиране на митата“
ВОО	25 171	2 764	2 073
ОСП +	8 406	776	582
ОСП	13 005	430	323
Общо	46 583	3 970	2 978

Приложение 1: Ефект върху приходите на ЕС по бенефициер по ОСП

Държави по ВОО:	Общо внос (в хиляди евро)	Допустим внос (в хиляди евро)	Преференциален внос (в хиляди евро)	НОН средно	ВОО ставка средно	Загуба на приходи за ЕС (в хиляди евро)
Афганистан	49 655	19 501	14 802	2,9 %	—	434
Ангола	3 520 990	37 270	31 004	7,7 %	—	2 378
Бангладеш	15 927 629	15 874 498	15 366 176	11,7 %	—	1 805 019
Бенин	19 183	2 854	2 059	7,0 %	—	145
Бутан	10 022	9 817	9 435	5,7 %	—	542
Буркина Фасо	242 090	20 944	20 000	6,1 %	—	1 225
Бурунди	31 505	262	142	5,3 %	—	7
Камбоджа	4 574 251	4 428 234	4 173 909	11,9 %	—	497 288
Централноафриканска република	12 149	66	—	—	—	—
Чад	135 515	1 950	—	—	—	—
Коморски острови	23 416	9 408	8 691	6,6 %	—	573
Демократична република Конго	822 182	8 453	1 794	11,1 %	—	200
Джибути	3 184	874	81	11,5 %	—	9
Екваториална Гвинея	886 116	16 843	7 407	0,7 %	—	52

Еритрея	1 962	1 737	1 681	11,9 %	—	200
Етиопия	520 210	255 691	246 854	8,8 %	—	21 684
Гамбия	13 247	10 897	10 145	8,0 %	—	808
Гвинея	732 435	4 534	1 738	5,9 %	—	103
Гвинея Бисау	64 299	515	411	8,4 %	—	35
Хаити	33 890	10 672	8 747	11,0 %	—	962
Кирибати	66	65	12	11,0 %	—	1
Лаос	285 962	240 844	212 040	10,0 %	—	21 274
Лесото	299 445	4 710	597	9,1 %	—	54
Либерия	327 056	3 113	2 001	4,5 %	—	90
Мадагаскар	906 173	698 620	8 151	6,9 %	—	566
Малави	259 579	246 715	238 199	0,1 %	—	199
Мали	30 942	5 873	3 700	5,1 %	—	189
Мавритания	675 106	336 957	332 825	8,8 %	—	29 243
Мозамбик	1 619 461	1 144 760	1 099 775	3,0 %	—	33 386
Мианмар	2 731 998	2 593 015	2 470 859	11,0 %	—	273 017
Непал	67 719	59 535	55 329	7,9 %	—	4 377
Нигер	6 185	3 927	2 583	1,0 %	—	26
Руанда	52 002	10 968	10 046	5,9 %	—	593
Сао Томе и Принсипи	7 659	877	740	3,4 %	—	25
Сенегал	471 995	337 004	330 186	10,0 %	—	32 859
Сиера Леоне	265 673	2 927	1 455	3,3 %	—	48
Соломонови острови	61 559	61 419	61 272	22,2 %	—	13 612
Сомалия	23 119	301	—	—	—	
Южен Судан	1 862	1 447	—	—	—	
Судан	272 348	7 975	6 998	1,6 %	—	113
Танзания	419 033	232 563	225 134	4,0 %	—	9 052

Източен Тимор	4 187	1 256	0	12,3 %	—	0
Того	211 711	17 563	16 359	6,4 %	—	1 045
Тувалу	224	88	—	—	—	
Уганда	416 610	131 769	129 242	7,6 %	—	9 798
Вануату	742	77	22	4,0 %	—	1
Йемен	95 481	9 726	8 723	13,2 %	—	1 148
Замбия	352 622	54 298	49 852	2,8 %	—	1 371
Общо ВОО	37 490 449	26 923 416	25 171 176	11,0 %		2 763 751

Държави по ОСП+	Общо внос (в хиляди евро)	Допустим внос (в хиляди евро)	Преференциален внос (в хиляди евро)	НОН средно	ОСП+ ставка средно	Загуба на приходи за ЕС (в хиляди евро)
Армения	334 119	200 580	196 657	4,6 %	—	9 028
Боливия	547 509	83 017	78 203	1,7 %	—	1 319
Кабо Верде	84 537	68 040	61 240	20,1 %	—	12 288
Киргизка република	104 734	7 444	4 541	5,5 %	—	249
Монголия	74 705	17 351	14 060	11,0 %	—	1 542
Пакистан	5 917 043	5 268 942	5 116 967	10,1 %	—	514 803
Филипини	7 075 078	2 437 012	1 766 682	7,6 %	—	133 553
Шри Ланка	2 266 802	1 922 801	1 167 843	8,9 %	—	103 391
Общо ОСП+	16 404 528	10 005 187	8 406 193	9,2 %		776 174

Държави по общия режим на ОСП	Общо внос (в хиляди евро)	Допустим внос (в хиляди евро)	Преференциален внос (в хиляди евро)	НОН средно	ОСП ставка средно	Загуба на приходи за ЕС (в хиляди евро)
Конго	737 147	2 623	236	7,4 %	4,1 %	8
Острови Кук	6 385	1 083		—	—	
Индия	38 052 127	8 626 452	7 929 033	9,6 %	6,5 %	247 014
Индонезия	13 531 056	6 140 299	4 835 094	8,2 %	4,6 %	174 707
Кения	971 904	334 198	1 640	4,9 %	1,9 %	50
Микронезия	39	24	4	11,5 %	7,0 %	0

Науру	202	10		—	—	
Нигерия	17 072 490	161 796	129 049	7,3 %	2,8 %	5 726
Ниуе	269	35		—	—	
Самоа	879	457		—	—	
Сирия	44 378	23 635	4 143	8,3 %	4,4 %	162
Таджикистан	42 091	14 082	12 517	11,5 %	9,1 %	299
Тонга	237	177	127	9,7 %	3,2 %	8
Узбекистан	172 288	106 678	93 595	6,7 %	4,3 %	2 220
Общо по общия режим на ОСП	70 631 494	15 411 550	13 005 438	9,1 %	5,8 %	430 195